

Két óras vita a tanyai vasút építéséről.

(Saját tudósítónktól.) A szerdán kezdődő közgyűlés tárgyai közül a legszélesebb körű érdeklődést kétségtelenül a tanyai vasút ügye kelti. Köztudomásu, hogy jóval több mint egy évtizede foglalkoztatja a közvéleményt ez a nagyszabású terv. Az ügynek új lendületet Cicatricis főispán erős keze ad, ami biztató jel arra, hogy a most megindult tanácskozásokkal a tanyai vasutról folytatott közéleti viták utolsó fázisa zárul le. Kedden délután a kereskedelmi és iparkamara gyűléstermében volt értekezlet, amelyen a törvényhatósági bizottságnak 33 tagja volt jelen. A tanyai vasút szükségességéről, rendeltetéséről, építési költségeiről és módjairól, az üzembentartás mikéntjéről, a forgalom természetéről és költségeiről a főispán gazdag tapasztalatokról és nagy hozzáértéséről tanuskodó előadást tartott. Ügybuzgalmát, törekvését és kivételes hozzáértését nagy elismeréssel honorálta mindenki, azok is, akik a keskenyvágányu vasút mellett érveltek. Megállapítható azonban, hogy az értekezleten jelen voltak nagy többsége a rendes nyomtávolságú vasút építése mellett fog szavazni a közgyűlésen.

A főispán beszéde olyan áttekinthetően világítja meg az egész kérdést, hogy az ügy érdekéből szükségesnek láttuk további boncolgatások helyett annak külön és nagyon részletesen való közlését. A főispán elnöklése alatt lefolyt nívós vitában még a következők szólaltak fel:

Wimmer Fülöp: Nagyon bánt engem, hogy amikor a főispán ur ebben a kérdésben kivételes szeretettel karolja fel a város érdekeit, mégis ellenzékeskednem kell. Ugy érzem, hogy nem fogadhatom el a propositiót, dacára annak, hogy a főispán ur által előadottaknak kilenctizedrészét magam is helyeslem. Ebben a kérdésben az az álláspontom, hogy Alsótanyát, amely Szegedhez tartozik, idehozzuk úgy, hogy valóban is ide tartozzék. Amikor ezt a feladatot nézem, egy olyan vasutat, amely másfelé is gravitál, aggályosnak tartok. Aggályosnak tartom, bár az a perspektíva is előttem van, hogy az építendő vasút a Mars-térre torkol, az építendő vásáresarnokba. Tartok attól, hogy a főváros mindent magához szív, nagyobb árat fizet az áruért; más mindent aláírok, amit a főispán ur előadott. Szeged 130 ezer lakosságának az érdeke, hogy a tanya ide tartozzék és ne felfelé vezessenek az érdekszalak. Mondom, ez csak egy érzésem, amelyet még talán tényekkel sem lehetne megcáfolni. Kötelességemnek tartottam ennek az aggályomnak kifejezést adni.

Dr. Cserő Ede: Akár megépítik a vasutat, akár nem, az normális időben az élelmezésre nem lesz befolyással. A tanyán sok megműveletlen föld van, ahol a termést fokozni lehet, ezt egy építendő vasút csak előmozdithatja. Többtermelésre kell berendezkedni. Ott, ahol a vasút el fog haladni, konyhakertek, munkásházak fognak létesülni. A terményeket nem vihetik máshová, olyan közel fekszenek Szegedhez. Ezer szállal ideköthetjük a tanyaiakat, itt van hivatalos dolguk, itt fizet adót, a gyermeke itt jár is-

kolába. Nem kell attól félni, hogy elvonják előlünk a terményeket. A főispán ur óméltósága iránt a legnagyobb elismeréssel vagyok, hogy ezzel a nem is a hatáskörébe tartozó ügygel ilyen vasszorgalommal foglalkozik és ajánlom, hogy a főispán ur által ajánlott rendes nyomtávú vasutat építsük meg.

Bach Jenő: A tanyai vasút kiépítésének kettős célja van. Az első az, hogy a tanyát közelebb hozzuk a városhoz és az élelmet ezáltal olcsóbbá tegyük, a másik, hogy a kint fekvő földek és erdők értéke emelkedjék. — Most már az a kérdés, rendes-, vagy keskeny nyomtávú legyen-e a vasút. Amikor a rendes nyomtávú vasút mellett foglalok állást, álláspontomat indokolni is kívánom. Az a véleményem, hogy nem szabad zsákvasutat csinálni, nincs jogunk arra kényszeríteni a tanyát, hogy a terményeit kénytelen legyen idehozni. Ha lesz vasút, akkor olyan intézményeket kell létesíteni, amelyek által a forgalmat ide terelhetjük.

Dr. Becsey Károly: Régen foglalkozunk ezzel a kérdéssel, országos tekintélyű szakértőket hallgattunk meg, akik azt a tanácsot adták, hogy semmi szín alatt sem szabad mást, mint keskenyvágányu vasutat csinálnunk. Abban az időben meggyőzték bennünket és én ettől ma sem tudok eltérni, mert az az elvi álláspontom, hogy Szegednek és ne az országnak építsünk vasutat. Az is fontos, hogy nemcsak a személyforgalom és a tömegáru-forgalom bonyolítassék le, hanem a darabáru forgalom is lebonyolítható legyen. Én nem bízom abban, hogy a vasutvonal mentén munkásházak és konyhakertek létesülnek. Utalok ebben a tekintetben a felsőtanyára, amelynek 50 esztendeje van vasutja és ez még sem történt meg. Olyan vasút kell, amely lépten-nyomon megáll és a termelő két zsák krumpliját behozza a piacra. A főispán ur óméltóságának nagy tudású előadása után sem térhetek el régi tervemtől. Óméltósága a bényfölkék kihasználhatóságát és az erdők értékesítését is felhozta. Azt hiszem, erre nem lehet alapítani, mert a városnak 12 ezer hold erdeje van és ennek csak egy része mellett fog a vasút elhaladni.

Aczél Géza: Az a nézetem, hogy akár zsákvasút, akár az egész vidék javát szolgáló vasút építését határozzuk is el, a kisvasút létesítésétől el kell térnünk. Nem mindig a költség a fontos, hanem a rentabilitás. Minden körülmények között rendes nyomtávú vasutat kell építeni, mert csak ez szolgálhat tömegáru forgalom lebonyolítására. A főszulyt a tömegáru-ra kell helyezni. Az a hasonlat, amelyet Becsey dr. ur a munkásházak és kertek létesítésére felhozott, mint minden hasonlat sántit, mert a felsőtanyai vonal nem vicinális. A rendes nyomtávú vasutnak a létesítésénél magasabb szempontokat kell szem előtt tartanunk, azt, hogy Alsótanyát végre összeköttetésbe hozzuk a külvilággal.

Szgyártó Albert: Amikor néhány évvel ezelőtt a kisvasút ügyét propagálni kezdtük, arra voltunk tekintettel, hogy Szeged városának 72 ezer hold földje van és ezen kívül is körülbelül 72 ezer hold földjük van a birtokosoknak. A kisvasutat ennek a hatalmas földnek a szolgálatába akartuk állítani. Az volt a cél, hogy minél olcsóbban, minél nagyobb terület legyen behálózva. Arra a célra, hogy a tanyavilág könnyebben megközelít-

hető legyen, szerény nézetem szerint nem világgforgalmi vonal, hanem olcsó és könnyű vonal kell. A dolog finánciális oldalát nézve nem tudom elképzelni, hogy a kisvasút üzeme többbe kerüljön. De ha többbe is kerül, szemben áll ezzel a nagyvasút tetemes építési költsége. A kisvasút teljesen elő van készítve, míg a rendes nyomtávú vasutra a koncessziót is csak most lehetne kérni. Befejezésül legyen szabad még kijelentenem, hogy ha Szeged akar valamit csinálni, úgy azt a saját gazdasági céljainak az emelésére csinálja meg.

Vékes Bertalan: A magam részéről szíves figyelmükbe ajánlom, hogy Szeged geográfiai fekvése olyan, hogy a kisvasutnak a futóhomokkal és télen a hófúvással is meg kell küzdenie.

Dr. Cicatricis Lajos felvilágosítással szolgál arra vonatkozólag, hogyan lehet a kisvasút üzemi költsége drágább, mint a rendes nyomtávúé. Felemlíti, hogy a vicinális vonalak az állami szabályszerűen tartja üzemben. Ha ezt kikapesolják, úgy több óriási szabású szervezet kell, aminek a fentartása teljesen lehetetlen. Az állam ráfizet a vicinális vonalra, de szüksége van ezekre, mert a fővonalak levezető csatornái.

Végül a főispán köszönetét fejezte ki a kereskedelmi- és iparkamara vezetőségének azért, hogy az iparkamara disztermét a tanácskozás céljaira átengedte és kérte a megjelenteket, hogy a holnapi közgyűlésen mindenki a legjobb meggyőződése szerint döntsön ebben a kérdésben.

A tanácskozást a főispán negyed 8-kor rekesztette be.

Wilson várakozó magatartása.

Zürich, október 17. A *Neue Zürcher Zeitung*-nak jelentik magántáviratban: Az elnök környezetéből kiszivárgott hírek szerint Wilson a Gerarddal folytatott tanácskozás alapján állítólag lemondott arról, hogy a legutóbbi torpedózások miatt Németországhoz jegyzéket intézzen. Wilson elnök, hír szerint hajlandó arra, hogy egyelőre várakozó magatartást tanúsítson.

A görög válság.

Lugano, október 17. Az olasz lapok athéni értesülése szerint Konstantin király a kamara összehívását tegnap kelt rendelettel november 13-ára halasztotta. Az antant hatalmak tudvalevően a kamara föloszlatását követelték.

A román parlament Brailában fog ülésezni.

Berlin, október 17. A *Novoje Vremja* jelentése szerint a román parlament október 20-án Brailában összeül. A parlament ülészaka rövid lesz.

A Délmagyarország telefonjai

Szerkesztőség 305.
Kiadóhivatal 81.

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELÍRÁSÚ VALÓDI
DRÓTLÁMPÁT.
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

A „TUNGSRAM“-lámpa gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartamu. A minőségért a gyár szavatol. Kérje mindenütt a „Tungstram“ védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági R.-T. Ujpest 4.